

YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM HEMŞİRESİ GÖREV YETKİ VE SORUMLULUKLARI

DOKÜMAN NO	KU.YD.295
YAYIN TARİHİ	14.02.2020
REVİZYON NO	01
REVİZYON TAR.	01.10.2020
SAYFA	1 / 3

BİRİM	: Hastane Müdürlüğü (Sağlık)
GÖREV ADI	: Yenidoğan YB Hemşiresi
AMİR VE ÜST AMİRLER	: Sağlık Hizmetleri Müdürü ve Müdür Yardımcıları
EĞİTİM VE TECRÜBE	: En az Lisans Mezunu Olmak
GÖREV DEVRİ	: -
GÖREV AMACI	: Çalıştığı birimde hizmetinin aksamadan yürütülmesini sağlar.

TEMEL İŞ ve SORUMLULUKLAR:

Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresinin rolü

Yenidoğan Yoğun Bakım ünitesinde yatan bebeklerin;

- Dış ortama uyumunun sağlanması,
- Sağlıklı büyüme ve gelişmesi,
- Anne sütüyle beslenmesi,
- Hastalıklardan korunması ve sağlığının en üst düzeye çıkartılmasında önemli rol üstlenen *Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşiresi* bilgi ve deneyimini arttırmak, güncellemek, sürekli kendini yenilemek için çaba gösterir, mevcut kaynakları etkin bir biçimde kullanır.

Hemşirelik Bakımı:

1. Yenidoğanın değerlendirmesini yapabilmelidir. Yenidoğanın gestasyonel haftasına ve postnatal yaşına göre normal kabul edilen fizik muayene özelliklerine hakim olmalıdır. Bakımından sorumlu olduğu bebeğin klinik bulgularında normalden sapma olduğunu yorumlayabilmeli ve derhal hekimi de bu konuda bilgilendirmelidir.
2. Yenidoğanın vital bulgularını (ateş, solunum, kalp hızı ve ritmi, kan basıncı) kurallarına uygun şekilde değerlendirebilmeli, normal ve normal olmayanı ayırd edebilmeli ve hastayı teslim aldığı anda monitör üzerinde alt ve üst limitlerini ayarlayabilmelidir.
3. Yenidoğanın vücut ısısının korunması ve sürdürülmesini sağlar. Kuvöz yada açık yatağın çalışma prensiplerini bilir, ısı ve nem ayarlamasını kontrol eder, ısı probunu uygun şekilde kullanır, yanlış okumaya sebep olacak durumları bilir ve sorunları çözümleyicidir. Bebeğin solunum sayısını hatasız sayabilmeli, düzenini kaydetmeli, gerek olduğunda EKG problemlerini yerleştirerek monitör izlemine geçebilmelidir.
4. Bebeğin solunum ihtiyacının düzeyini değerlendirebilmeli, FiO2 ihtiyacında ve solunum çabasındaki artışı gözlemleyerek ventilasyon gereksiniminin farkında olmalıdır.
5. Ventilatörün hangi mod, alt-üst basınç, tidal hacim, solunum destek sayısı, % oksijen ile çalıştığını, uygulanan ile bebekten elde edilen ventilatör verilerinin uyumlu olup olmadığını anlayabilmeli, ventilatör alarmları konusunda sorunu ortaya koymalıdır ve doktoru bilgilendirmelidir. Entubasyon tüpünün ucunun yerleşmesi gerektiği mesafeyi bilir ve korunmasını sağlar.
6. Bebeklerin normal kalp hızı ve ritmine hakim olmalı, kendi izlediği bebekte normal düzeninden sapmaları bildirmelidir. Kardiyak monitorizasyona geçebilmelidir.
7. Bebeklerin gestasyonel hafta ve postnatal yaşlarına göre değişen sistolik, diyastolik, ortalama kan basıncı değerlerinin alt ve üst limitlerini gösteren tablolara sahip olmalı, daha limit dışı kalmadan seyirindeki değişimleri bildirmeli, anormal bir ölçüm aldığında iatrojenik olabilecek durumları gözden geçirerek, tekrarlamalı ve vakit geçirmeden doktora bildirimde bulunmalıdır. Daha sık aralıklarla takip gerektiren durumlarda inisiyatif kullanılmalı, doktoru da bilgilendirmelidir.
8. YYBÜ'de izlenen çok düşük doğum tartılı, küçük prematüre, hasta term (hipoksik iskemik ensefalopati, sepsis, metabolik hastalık, pulmoner hipertansiyon) ve konjenital malformasyonlu bebeklerin altta yatan hastalıklarına göre takibinde özellik gerektiren durumlar hakkında bilgi sahibi olur, eksiğini tamamlar, gerekirse destek alır.
9. Oksijen tedavisi, vücut pozisyonları, genel vücut bakımı, postural drenaj, aseptik uygulamalar (sonda/kateter bakımı vb.) gibi temel girişimsel uygulamalara yönelik uygun hemşirelik aktivitelerini planlar, uygular ve değerlendirir. Aspirasyon gerektiği durumlarda kurallarına uygun nasıl aspirasyon tekniği uygulanacağını bilir.
10. Hastaların beslenme gereksinimlerini belirler (enteral ve parenteral beslenme), gereksinimlerine göre hemşirelik bakımını planlar ve uygular, beslenmede kullanılan cihazların sterilizasyonunun devamlılığını sağlar.
11. Bebeğin vücut temizliğinden, bütünlüğünden sorumludur. Bez değişimi, perine bölgesinin kuru ve

YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM HEMŞİRESİ GÖREV YETKİ VE SORUMLULUKLARI

DOKÜMAN NO	KU.YD.295
YAYIN TARİHİ	14.02.2020
REVİZYON NO	01
REVİZYON TAR.	01.10.2020
SAYFA	2 / 3

- temiz kalmasını sağlar. Bası yaraları, risk faktörleri, prognoz üzerindeki etkilerinin değerlendirilerek gelişiminin önlenmesi için uygun hemşirelik yaklaşımını sağlar, oluşması halinde uygun hemşirelik bakımını planlar, uygular ve değerlendirir.
- Hastalarda kontraktür oluşumunu önleyici girişimleri planlar ve uygular.
  - Hastalarda emboli oluşumunu önleyici girişimleri bilir, hekimle birlikte gerekli planlamayı yapar ve uygular.
  - Yenidoğanda hastane enfeksiyonlarının önlenmesi için gereken önlemleri alır. El yıkamanın önemini ve kurallarını bilir, uygular gerekirse uygular.
  - Kurumun belirlediği skorlama sistemleri ve skalaları uygular ve değerlendirir.
  - Kurum politika ve talimatları doğrultusunda, intravenöz sıvı infüzyonu ve kan/kan ürünleri transfüzyonu işlemlerini başlatır, takip eder, kaydeder; olası sorun ya da komplikasyonlar ortaya çıkar ise durumu hekime bildirir ve kurumda benimsenmiş standartlara göre gerekli girişimleri uygular.
  - Sıvı-elektrolit ve asit baz dengesine yönelik mevcut ve olası sorunların dikkate alınarak uygun hemşirelik bakımını planlar, uygular ve değerlendirir. Aldığı-çıkarıldığı takibini yapar, hidrasyon durumunu değerlendirir (tartı +/-, idrar miktarı, ödem, vs)
  - Hastasının ilaç order'ına uygun şekilde ilaç hazırlıklarını yapar, sulandırılmaya bağlı gelişebilecek hatalara karşı kontrol eder, ilaçların etkisi ve yan etkisi yönünden bilgi sahibi olur. İlaç verilmiş amacını, yolunu, infüzyon esnasında takip kriterlerini bilir. İlaç hazırlığı sırasında dikkat edilmesi gerekenler konusunda ilaç prospektüsünü okur. İlaça bağlı istenmeyen etkiler görüldüğünde bildirimde bulunur.
  - Ünitede kullanılan tıbbi cihazların kullanım amaçları, ve gerektiğinde kullanımları hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

Doktor ile işbirliği yaptığı diğer konular;

- Diğer sağlık personelleri ile beraber hasta vizitine katılır, hastanın tedavi ve bakım planının oluşturulmasına katkıda bulunur.
- Hekim tarafından gerçekleştirilen invaziv tanı ve tedavi girişimlerine katılır; bu girişimler için hastayı hazırlar, işlem sırasında destek olur, işlem sonrasında hastayı izler. Santral kateterizasyonun bakımını yapar ve devamlılığını sağlayacak tedbirleri bilir.
- Gerektiğinde hastanın laboratuvar tetkikleri için kan, idrar, sıvı ve doku örneklerini alır; laboratuvara gönderir, değerlendirir ve hastanın hekimine bilgi verir. Güvenli intravenöz yolun açılmasını ve devamını sağlar.
- Acil ilaçları, tıbbi malzeme ve cihazları kullanıma hazır bulundurur.
- Acil durumlarda hekimle işbirliği sağlar. Kurumun benimsenmiş olduğu protokoller doğrultusunda temel/ileri yaşam desteği uygulamalarına katılır (oksijen verme, solunum desteği, kalp masajı, acil ilaçlar, tıbbi cihazların uygulanması gibi). Eğer o an ünitede hekim yok ve (geçerlilik süresi dolmamış) NRP sertifikası var ise müdahaleye başlar.
- Konsültasyonun yapılmasını takip eder; katılır.
- Yenidoğan hemşiresi gerektiğinde hastanın güvenli bir biçimde taşınmasını sağlar. Transport ile ilgili (Hastane içi ve dışı) tüm koşulları sağlar.
- Hizmet içi eğitim toplantılarında sunum yapar, alanı ile ilgili bilimsel toplantıları izleme gayretini gösterir. Güncel bilgi ve uygulamaları takip eder.

Aile ile iletişim, eğitim ve danışmanlık

- Aile bebek etkileşiminin en erken dönemde başlamasına yardımcı olur. Bunun için annenin gereksinimlerini karşılar, anne-bebek arasındaki ilişkinin niteliğini değerlendirir.
- Aileler ile sürekli iletişim halinde bulunur. Bebeği aile ve çevresi ile bir bütün olarak ele alır. Bakımın her aşamasında annenin hazır oluşluk düzeyini değerlendirerek anneyi bakıma katar.
- Anne bebek arasındaki ilişkiyi güçlendirmek için tensel temas, yenidoğan masajı ve anne sütüyle beslenmeyi destekler. Beslenme ve emzirme tekniği konusunda bilgi verir.
- Ziyaret esnasında aileye refakat etmek için hasta yakını ön bekleme alanından kabul eder, ziyaret için uygun olan süreyi ayarlar ve ziyaret/ kanguru bakımı/ emzirme süresince hasta yanında/ odasında bulunur.
- Aynı anda çok sayıda ziyaretçinin kabulü hasta sağlığı ve güvenliği açısından risk oluşturabileceği için ziyaretçileri belirli bir düzen içinde alır. Hasta ve ziyaretçi sağlığı açısından ziyaretçileri rutin olarak cerrahi maske ve önlükle kabul eder. İzolasyon önlemlerinin alındığı hastalarda ise izolasyon kurallarına uygun

YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM HEMŞİRESİ GÖREV YETKİ VE SORUMLULUKLARI

DOKÜMAN NO	KU.YD.295
YAYIN TARİHİ	14.02.2020
REVİZYON NO	01
REVİZYON TAR.	01.10.2020
SAYFA	3 / 3

- alınmasını sağlar. (Önlük, maske, eldiven, bone..)
- Emzirme konusunda anneye rehberlik eder, mümkün olduğunca sık doktorun da bilgisi dahilinde kanguru bakımı yaptırır.
  - Bebeğin anomalili olması, erken doğması, düşük doğum ağırlıklı olması veya bebeğin kaybı gibi ailelerde anksiyete ve strese neden olan krizli dönemlerde aileye destek olur.
  - Bebeğin sağlığını koruma ve geliştirme için bakımın her düzeyinde aileye rehberlik eder, sağlık eğitimini planlar, uygular.(Anne sütü ve önemi, emzirme tekniği, meme bakımı, yenidoğan tarama testleri, büyüme ve gelişme, kazaları önleme, aşılama izlem ve kontroller vb.)

YETKİLERİ :--

ETİK İLKELER

- Bireylerin ve toplumun sağlığını birinci önceliği sayar. Öncelikle zarar vermeme ilkesine uyar. Sağlık hizmeti sunarken, aldığı eğitim ve edindiği deneyim ile sahip olduğu bilgi, beceri ve imkânlarının tamamını kullanarak en iyi ve faydalı olacak şekilde planlama ve uygulama yapar.
- Daima en üst düzeyde hizmet vermeye gayret eder
- Hizmet verdiği bireylerin kişilik haklarına ve mahremiyetine saygı gösterir. Hastanın kendi sağlığı ile ilgili kararı kendisinin vermesi hakkına saygı duyar. Bunun için hastaya, sağlık durumu hakkında, hastanın kültürel, toplumsal ve ruhsal durumuna özen göstererek doğru ve yeterli bilgilendirme yapar. Hastanın; ırkı, etnik kökeni, kültürü, politik görüşü, dini, inancı, mesleği, sosyal durumu, medeni hali, cinsiyeti, yaş ve sağlık durumu, doğduğu yer, yaşam tarzı, zihinsel ya da fiziksel yeteneği, ekonomik konumu ya da diğer tutumları temelinde ayrımcılık yapmaz. Mevcut kaynakların dağıtımını; birey, grup veya toplulukların gereksinimlerini dikkate alarak, hakkaniyet, adalet, eşitlik ve tarafsızlık ilkeleri çerçevesinde yapar. Hastanın sağlık durumu, tanısı, hastalığın seyri ve tedavisi hakkındaki tüm tanımlanabilen bilgiler ile diğer tüm kişisel bilgileri, ölümünden sonra bile gizli tutar. Aynı zamanda, sağlık hizmeti alanların bilgi, beden ve düşünce mahremiyetine saygı gösterir.
- Mesleğini meşruiyet ve dürüstlük çerçevesinde uygular. Sağlık hizmetini, almış olduğu eğitim, edindiği bilgi, deneyim ve bilimsel görüşler doğrultusunda sosyokültürel değerleri dikkate alarak yürütür. Bireye ve topluma karşı dürüst davranır, aldatıcı olmaz. Sağlık hizmet sunumunda; birey ve toplumu, bilimsel araştırma veya eğitim faaliyetleri ile belli bir uygulamayı kişi ya da kuruma yönlendirme yoluyla çıkar aracı olarak kullanmaz.

Diğer sağlık disiplinleri arasındaki ilişkiler;

- Mevcut kaynakların dağıtımını;** birey, grup veya toplulukların gereksinimlerini dikkate alarak, hakkaniyet, adalet, eşitlik ve tarafsızlık ilkeleri çerçevesinde yapar.

Mesleğini meşruiyet ve dürüstlük çerçevesinde uygular.

- Takım Çalışması;** Bireylerin hak ettikleri nitelikli (kaliteli) hizmeti alabilmeleri ve sağlık gereksinimlerinin karşılanması için bireysel, toplumsal ve ulusal faaliyetlerde sağlık ekibinin üyeleri ve diğer disiplinlerdeki bireylerle işbirliği yaparlar.
- Saygı;** Ekibin her bir üyesinin görev ve sorumluluklarına, değerlerine, aldıkları eğitime saygı duyar ve başka bir meslek grubunun görev alanlarına müdahale etmez, kendi görev ve yetkilerine müdahaleleri de yapıcı bir şekilde önler.
- Yetki dışı faaliyet yasağı;** Kendi görev ve yetkileri içinde olan fakat bilgi ve deneyiminin yeterli olmadığı uygulamaları eğitim almadığı ve yeterlilik kazanmadığı sürece gerçekleştirmez.

HAZIRLAYAN SAĞLIK HİZMETLERİ MÜDÜRÜ	KONTROL EDEN KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN BAŞHEKİM
---	--	-----------------------